

Krameriusow Čís. f. Pražské Voštomské Noviny.

Roku 1789.

Čís. 7.

W Sobotu dne 15 Srpna.

Saukromné wogenště Zpráwy.

W těchto několika dnech opět powstala powěst, že při nynějšsich wálečných důležitostech ničeho wje k očekávání nemáme, gačo brzké narození a swatý pokog. Mnozy důwod brali z toho, že listowé z Konstantynopole přicházegj, w kterýchž se nic důležitéjšího nepíše než o pokogi; že cizých dworů Mlynstrowé Konstantynopolské radě gístých článků ponawrhli, dle kterýchby nynějšší nepřátelské roztržitosti přetrženy a žádaný pokog obglednán býti mohl, a že nejwyšší Sulbán tento ponawrženým článkům níktez

rať na odpor se nepostawil, wěda, co Turecký dwůr již ztratil, a přezwisdage, co by gessťe napotom ztratiti mohl. Posléz také mnozy prawj, že w našich cysářských zemích zbírání rekrutů gačo nagednau přetrženo a zastaweno býti mělo. Taroť tedy gessť powěst o pokogi, která kdyby se gen s dokonalejší prawdou stownáwala, ničehobychom pro obecné dobré a pro opravdowé blahoslawený stav wšech růbec zemj tak taužebně žádati nemohli. Než ale gať giné gístotně zpráwy přicházegj, nelze nám na to pomyslit, abychom tak zhola aneb w tak brzkém času pokog k očekávání měli.

G

Na

Ka swědeckwj toho gsau někerá psanj, gež sme w těchto dnech z rozličných míst obdrželi. Prwnj takowé psanj přišlo nám z Zemljna dáno na den 30 čerwence, w němž se následugjey zpráva klade: "Gať se zdá, přjměří, o kterémž tak mnoho a giž od mnoha mēšců psázno bylo, wjce nepozůstává; nebo když se nássi na gedné čayce anebo lodj k wálečnému ostrowu plawili, Turcy pázili po nich, a čayka ta gedwa nepřátelstwu ohni wgiť mohla. Y též ta přjehoda potkala onu lodj, na které se Prynde Ligne k wálečnému ostrowu přiblizžowal, chřege to místo pozorowati. Turcy tedy (o čemž dosawad w nižádne zprávě podotknuto nebylo) skutečně wálečný ostrow giž zbrogným lidem osazený magj. Při koncy ted řečené spráwy pišse se, že Pan polnj Maršsalk Laudon a Pan polnj Zbrognosta Kuwroa w Zemljnē byli, a se zde za několik dnj zdrželi."

Druhē psanj z Banátu na den 1 srpna znj w následugjey smysl: "Giřtotně newjme, zdali giž přjměří wypowědjno gest; to ale nám tagno není, že nepřátelstwj w málo dnech swūg počátek wezme. Pewnost Bělehradu newgde swěho osudu, nebo od 1ho toho dělaji se wšsecky přjprawy k obležení gi, které trwati budau za dwa rýhodne, a w tom času také Turcy z wálečného ostrowu zapuzeni býti musēgi. Po dwau rýhodnēch počne se to weliké dje lo dobývání Bělehradu, a do 15ho září wšlyšime, zdali giž na té pewnosti nássi praporcy plápolagi." Dále se pišse: "Pan polnj Maršsalk Laudon, pro kteréhož woysto w Wstrowicých a w

Blenaku spjiže se skládala, odstáhl k Turcké pewnosti Baňaluce, a dwē hodi ny cesty odtud sewšsmi swým wálečným lidem zůstal státi. Wenj tedy naděge, aby on při dobývání Bělehradu přjto men byl, leč žeby w to něco důležitēgšsio wřocilo."

Giný list z Banátu prawj: Wjdinský Sersastyer dosawad se neprohlázyl, zdali přjměří chce zdržeti, aneb nepřátelstwj provozowati; mezy tijn wšak geho wmysl nemusý býti giný, než gaťo nepřitel do nássi země wpadnauti, nebo k Orsowē den po dni wětšš počet nepřátel se wztahuge.

Gesstē giný list máme z Zemljna pod dátum 1 srpna, w kterémž se dáwá tato zpráva: "Takměrbych řicy mohl, že právě, krom co se o obležení Bělehradu mluwj, nic nowého není. Sde dosawad gest wšsecko w tichosti. Pan Generál Wstrowiny pewnost Petrwaradju a Osyk (Essek) w těchto dnech prohlidl, a tam wšselikē přjprawy wřiznil; w Petrwaradju welmi pilně dělaji řebříky k šturmu a ginē nástroge k dobývání. Prawj se, že od Widjna táhne Sersastyer s 8oti tisícey mužů k Orsowē, který na Banátských hranicích swē štěstj prubowati chce. — V Boslowce nepauštēgi se wje Turckj poddanj na nássi stranu, a oninno, genž prwē do nássi země přitáhli, zasýlagi se dále od hranic. — Laudon předce do Syrmie po tu chwili se očekává."

Z Banátu 24 čerwence. Obrštlaytnant Tersýč od Banátského Němecckého plku Mustafowi Algowi, který s 1oti čaykami v Porčcu proti Swinicy stogi, pišebně oznámil, poněwadž přjměří

měří pozůstává, tedy že nebude pochybowati, aby se Mustafa odewsseho nepřátelstwa zdržeti neměl. On ale nassemu Obrsslaytnantowi dal následující odpověď: „Pěkné pozdravení, saude Terseyi! List twůg náležítě sem obdržel, a poznal sem z něho, že Belehradský Bassa tobě o obnoveném mezy námi příměří píše. Co se mne tkne, s tebou nemohu žádného příměří držeti, protože mám svého Cysáře a svého Mezyra, od kterýchž rozkazy příjímám. Wáši rozkazové ničím negsau, a já také žádných nežádám. Dále pravíš, abych se odtud odstranil. To na vůli Boží pozůstává, zdali se odstraním, čili k tobě blíže přistoupím. Píšeš mně, že mi chceš poslati, čehobych potřeboval. Od vás já ničeho nežádám; nebo buď Bůh pochválen! můj Cysář wsech potřebných věcí má hoynost. Gať dlouho tedy twůg Cysář náležítěho pokoge nevčiní, aniž já s tebou pokoge míti mohu; a já při vás dále nic giněho newyhlédám, wám, než buď abych já z vás krew, aneb abyste wy mau krew ze mně cedili. Ostatně také gessťe píšeš, abych wám wěřil, o čem mně dáwáte zprávou. Já ale w nyněgšich případech žádnému wěřiti nemohu, protož že tomu tak nyněgšij čas chce, aby žádnému wjra dána nebyla.“ Dán 14 čerwence 1789. — Podepsaný: Mustafa Ağa z Poreču.

Pan polnj Maršalek Grabe Hadik na tuto odpověď zaslal Mustafowi Aĝowi následující wyswětlení: Podle přiloženého listu od Serašycera z Rus

melie Abdy Bassy příměří mezy Turckým dworem a Německým Cysárem od toho místa, kde Sáwa do Dunage wryká, až k řece Tymoku, následowně w Serwii a Banátu obnovené gest, a podle wjry a wěrnosti držeti se musí. Poněwadž ale ostrow Poreč podobně mezy těmi hranicemi obsažen gest, a krom toho předce se doslychá, že Mustafa Ağa o tom nic wědět nechce; on tedy gessťe gednau a konečně tážán býwá, zdali nepřátelstý čili podle obnoveného příměří gednati chce?

Dle toho zasláného wyswětlení spolu zawřeno bylo, pokud Ağa k nepřátelstwu nakloněn bude, aby se y hned na něho autoť učinil. On má as 600 Turků spolu s arnauty, a tisíce Řeků, Káců a Walachů pod swau správau.

Z Moldawy 26 čerwence. Gať zde glistorné zpráwy máme, hlawnj Turecká armáda do dne 17 toho dosawad bez pohnutí stála w Sylistrye, tak gaťo Ruská armáda mezy Salkucy a Galatcem. Turcy tedy na té straně po tu chvíli nečinějí žádných pohrůžek, aby se snad na své nepřátely waliti měli. W Jasy nic wíce Rusů nepozůstává než 200, a odtud až na místo, kdež hlawnj Ruská armáda stoji, gest 25 hodin cesty. Bjiže Potemkyn má swůg hlawnj byt w prostřed mezy Jasy a Očakowem, nepochybně z toho ohledu, aby se rychle mohl tam obrátiti, kdežby toho neywěřšij potřeba kázala. Zatím Bendr stále Ruskau wálečnau močy obkličeny zůstává, a tráví toliko z toho, což w pewnosti nashromážděno gest. Coby Rusové na té straně neyduležitégšijho proti swým nepřátelům před se wzyti

vojski chtěli, k tomu vrčen gest měsyc
říjen a listopad.

Gať se gessťe w giném listu z
Moldawy pisse, a syce z polnjo leženj
Prynce z Koburku, Turey, genž vmysl
měl na náše woysko autok učiniti,
swouj plán cele změnili, a nynj s celau
mocý táhnau proti Rusum, kterjž ne-
pochybně předtjm zpráwu o tom obdr-
žeti musyli, protože onl Pryncowi z
Koburku na tuto geho žádost, aby na-
šemu lidu s několičk pataliony na po-
moc přispěli, dali za odpověď, že na
tento čas z welmi důležitých přjcin (pro-
tože se nepřátelé na ně walegj,) ničeho
na pomoc dáti nemohau, tak aby se sa-
mi neztenčili.

Z Charwátských hranic 30 čerwenice.
Nynj gšue opět gisti, že se nemáme
nepřátelského wypadu v Dubice co obá-
wati; nebo když Pan polnj Maršalek
Laudon a Pan Generál polnj Maršas-
lek Laytnant Mierowský s dwěma pa-
taliony našemu lidu na pomoc přitáhli,
Turey o své wlastnj wůli rozprášili se
narůzno, a Pan Maršalek Laudon opět
se obrátil do Gradisky, kdež nynj na
starosti má, aby se lodj pro most do
Sabače odprawily. Dne 23 toho při-
šla našemu neymilejssimu Panu Mar-
šalkowi šrafeta z Laxenburku, při kte-
ré zaslána gest odpověď na ten plán,
který Pan Maršalek přjcinau dalšsio
wedenj woyny předložil; gať se ze wšech
přjpraw poznati může, čehožli zkus-
ný šedina ponawthl, wšecko přigato
a porwřeno bylo.

Z Temesswáru 29 čerwenice. Dne
16 toho na náše přednj stráže v Teplic
a hodiny cesty za Mehadyj nepřátelé w

počtu 400 mužů učinili autok, při kte-
rém z Turecké strany padlo 31 mužů,
a nášši ztratili 8 Erdedstých husarů, a
7 gich bylo poraněno. Sned druhý
den nato zpráwu wedaučy Pan Gene-
rál Grabe Klerse gel na to místo spolu
s gednjm Setnjkem, a nepostihl zde wje-
ani gediného Turka. — Dne 25 a 27
toho odtud z Temesswáru 10 tisíc 24ti-
libernich kaulj do Rusu mjno pum a gra-
natů bylo odwezeno do Petrowaradjnu.
Zdejší patalion pěchoty od štebu dostal
poručení wčerwjšsio dne bez odhladu do
Bílého Kostela táhnauti. V Klenafu
w Syrmii předce se má w hoynosti spj-
že pro Laudonowo woysko swážeti. Na-
ten tedy způsob wšecky zpráwy na slo-
wo se srownáwagj, že Bělehrad, prwe
než se naděgeme, obležen a dobýwán
bude. — Transportowé vzdrawených
wogáků přichážegj neustále, a prwe
dnes opět takowých 325 vzdrawených
mužů přišlo z Welkého Waradjnu. Bud
Bohu chwála! letos gináč wyhljžj s naš-
šim woyskem než lonšského roku na pod-
zym, aneb na jaře letošnjho roku. Tehdáž
se nášši plkowé hrubě ztenčili, a mnozý
pataliony takměř celj od shnilé zymnice
wyhubeni byli. Nynj wšecko gest li-
dem doplněno, ano mnozý plkowé ma-
gj lidu přes počet; tak k. p. pěšj plk
Lascy w hlawnjm leženj byl sylný 4 tisíce
200 mužů, od kterého potom tisíc 200
mužů odwezeno bylo k plkům Cysarowu
a Laudonowu. Při hlawnj armádě Pana
polnjo Maršalka Grabece šadika, we
wšech špitáljch nepočítá se než 500 mu-
žů. Dobré znamenj, že nášše woysko
od lonškého roku w těle stuhlo, a tomu
nezdrawému powětří přiwyklo; y také

ten